

Aastaaruanne 2017

Haljala Vallaraamatukogu
Varangu Haruraamatukogu

Elanike arv 526

1. Põhilised tegevussuunad

- Midagi uut ja eriliselt märkimisväärset ei olnud. Raamatukogu ähvardas Essus senistest ruumidest väljatõstmise väiksemale pinnale, seetõttu tegelesin aktiivselt fondi puhastamisega aegunud ja lagunenu raamatutest ning kandsin maha perioodikat.
- Varangul on raamatukogul tähtis roll kultuurielu edendamisel. Toimub tihe koostöö Varangu külaseltsiga, korraldatakse ühisüritusi ja projektitegevusi. Raamatukoguhoidja on ühtlasi seltsi eestvedaja, juhatuse liige, projektikirjutaja ja seltsimaja perenaine. Essus koostöö seltsiga puudub, sest selts isegi ei tegutse. Essu lugejad osalevad aktiivselt Varangu üritustel. Koolivaheaegadel teen nii Varangul kui Essus lasteüritusi.
- Toimus 4 lasteüritust, Varangul 2 ja Essus 2. Koostöös külaseltsiga viidi läbi projekti "Põlvest põlve pärand" tegevusi, mis olid suunatud ka nooremale põlvkonnale. Noored ja lapsed, kes osalesid projekti õpitubades ja loengutes, said teadmisi ja oskusi vaimse kultuuripärandi olemusest ja säilitamisest.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogudevõrgu struktuur ja nõukogud:

- Muutus raamatukogude võrgus ei toimunud.
- Lahtiolekuajad muutusid. Varangul oli laenutuspunkt avatud ainult ühel päeval nädalas T 9.00 – 17.00, Essus raamatukogu avatud E 9.00 – 17.00 ja K 11.00 – 19.00. N ja R teenindan Haljala Vallaraamatukogus.
- Nõukogu on 3-liikmeline.
- Lugejate rahulolu-uuring viidi läbi 2016. aastal.
- Kõigil teeninduspiirkonna elanikel on võimalus raamatukogu teenuseid kasutada, sest vahemaad ei ole suured. Raamatukogu asub teeninduspiirkonna suurimas külas Essus ja on avatud 2 päeval nädalas. Ühel päeval avatud õhtul kauem 19.00-ni, et ka töoinimesel oleks võimalik raamatukogu külastada. Essu piirkonna külade vahel on hea transpordiühendus. Laenutuspunkt Varangul on avatud ühel päeval nädalas. Samal päeval käib ka autokauplus, nii et inimestel on mugav ühildada poeskäiku raamatukogu külastusega. Ei ole tulnud infot, et kellegil oleks raamatukoguteenus jäänud kättesaamatuks lahtiolekuajade või asukoha tõttu. Olen mõnikord käinud möödasõites raamatuid ka kodus vahetamas, kui lugeja on pikemalt haige olnud. Samuti olen jaganud infot, et kui keegi teab kedagi, kes ise raamatukokku ei pääse, siis vajadusel ja võimalusel teeksin ka kodukülastust.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.16. €	Seisuga 31.12.17 €	Muutus %
Eelarve kokku			
Personalikulu			
Komplekteerimiskulu			
sh KOV-lt			

sh riigilt			
Infotehnoloogiakulu			
Täienduskoolituseks			
Üritusteks, näitusteks			
*			
*			

2.3 Projektid

2.4

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
0	-	-	-

Projekte raamatukogule ei ole kirjutanud, sest ilmselgelt ei saaks rahastust, kuna ürituste projektid eeldavad suuremaid kasusaajate arve, kui reaalselt osalejaid oleks ja seda arvu pole mõtet laest võtta. Kirjutan projekte külaseltsile, tavaliselt KOP-i, kust rahastust lihtsam saada, kui suudad piisavalt põhjendada vajalikkust ja jätkusuutlikust. Lisaks katab vald MTÜ-le projekti omaosaluse. Projekti teemad valin sellised, mis sobivad sisuliselt ka lugejatele. Näiteks selle talve koolitused ja õpitoad on kultuuripärandi teemalised. Maakohas on nii raamatukogu lugejad kui ka seltsi tegevustes osalejad enamasti ühed ja samad inimesed.

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Muudatus toimus tööaegades. Varangul hakkas raamatukogu laenutuspunkt lahti olema ainult ühel päeval nädalas kuna lisandus teine tööpäev Haljala raamatukogus. Essus oli raamatukogu endiselt avatud kahel päeval nädalas.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest..

Koolituse teema	Korraldaja	Osalejate arv
Eesti ulmekirjandus-mis elukas see on	LVKRRK	1
Kirjastamise üldisest seisust ja Tänapäeva kirjastuse tegemistest	LVKRRK	1
Kuidas kasutada ruumi kui ruumi ei ole	LVKRRK	1
Põhjamaade kirjandus	LVKRRK	1
Ülevaade uuemast noortekirjandusest	LVKRRK	1
Noored ja raamatukogu	LVKRRK	1
Pildi sisse minek. Raamatukunsti projekt lastele	LVKRRK	1
Kirjandustuur	LVKRRK	1

Osadest koolitustest ei saanud osa võtta, kuna ei sobinud teisipäevane päev, mis on Varangul ainuke tööpäev nädalas ja tahaks lugejatele vähemalt kord nädalas ikka avatud olla. Osalesin ka Haljala Vallaraamatukogu korraldatud väljasõidul ERM-i, mida võib ka koolitusena arvestada.

LISA 1

2.4.3 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised: ei olnud

2.4.4 Erialahariduse omandamine ei omanda

2.4.5 Töötajate tunnustamine Lääne-Virumaa Keskraamatukogu poolt saadud tänukiri pikaajalise kultuuri ja lugemist väärtustava tegevuse eest Varangu raamatukogus.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. 2017. a. muudatusi ei olnud, kuid olukord oli pool aastat väga pingeline, sest raamatukogu ähvardas väljatõstmine. Essu külakeskuse hoone taheti võõrandada hooldekodu rajamiseks. Vald otsis juba uut pinda, variantideks olid palju väiksemad ruumid korteris või eramus. Viimaks olid hooldekodu arendajad isegi nõus raamatukogu majja edasi jätma, kuid tehing majaga peatati volikogu otsusega Essu seltsi suure vastuseisu tõttu. Kuid see teema võib uuesti päevakorda tulla, sest maja küttekulud on suured ja ruumid leiavad seltsi poolt vähe kasutust. Asukoht raamatukogule on väga hea ja pinda piisavalt. Kahjuks ei ole lootust remondile kui maja tulevik teadmata. Osa raamatukogust vajaks sanitaarremonti, uut valgustust ja inventari. Varangul asub laenutuspunkt küla keskusest väljas ja pimedal ajal ei ole mugav sinna tulla, kuid paiknemine seltsimaja hoones on parim võimalik asukoht. Tuba on väike, kuid üritusteks saab kasutada seltsi ruumi või ülemise korruse saali. Inventar on vana.

LISA 3

2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele.

Varangul on liikumispuudega inimesele tagatud ligipääs kaldteega, Essus juurdepääs puudub.

2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas Essus on internetiühendus tagatud nii kaabli kui ka Wi-Fi teel. Sai välja vahetatud 1 lugejaarvuti. Varangul on internetiühendus Wi-Fi põhine ja kohati aeglane. Arvuti tarkvara on vananenud ja ID-kaarti kasutada ei saa. Seetõttu sain vallast lisaks sülearvuti, et kõiki toiminguid teha.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

- Komplekteerimisel arvestan eelkõige lugejate soovidega, sest raamatuid ei ole mõtet osta riigilisse seisma. Tunnen oma piirkonna lugejate eelistusi. Põhilise osa laenutustest moodustas ilukirjandus, teatmekirjanduse osa oli 18% raamatute laenutustest. Enim loetakse kriminaal- ja armastusromaane ning elulooraamatuid. Põhimõte on, et paremik eesti kirjandusest oleks olemas. Aasta aastalt on vähenenud laste- ja noorsookirjanduse osakaal. Perioodikat laenutatakse üsna palju, kuid kahjuks olen pidanud osa tellimata jätma, sest hinnad tõusevad, aga raha eraldatakse vähem.
- Annetustest laekus 4 raamatut keskraamatukogu vahendusel. Inimesed pakkuvad tavaliselt selliseid raamatuid, mis raamatukogus juba olemas on.
- Alati võiksid komplekteerimissummad suuremad olla, aga saab hakkama. Tuleb hästi läbi mõelda, mida tellida ja kallimad raamatud välistada. Haljala raamatukogu on paremini varustatud ja sealt saab vajadusel laenutada.

3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat) Raamatuid tellin koostöös Lääne- Virumaa Keskraamatukogu komplekteerimisosakonnaga. E-raamatutele nõudlust pole.

3.1.2 Perioodika komplekteerimine Ostetud oli 13 ajakirja s.h. 1 kultuuriajakiri ja 3 ajalehte. Perioodika laenutused moodustavad 28% laenutuste üldarvust.

3.1.3 Auviste komplekteerimine ei lisandunud

3.2 inventuurid, mahakandmised Viimane inventuur oli 1991.a. Raamatukogu võtsin tööle asudes 1993.a. ilma inventuurita vastu. Inventuur tuleb kindlasti 2018.a. läbi viia. 2017.a. sai maha kantud 695 teavikut, juurde tuli 198 teavikut.

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Muudatusi raamatukoguteenustes polnud. Printida ja koopiaid saab teha nii Essus kui ka Varangul. Varangu raamatukogu info(lahtiulekuajad, toimuvad üritused jm.) pannakse jooksvalt üles Haljala Vallaraamatukogu kodulehel. Lugeja saab soovi korral siseneda andmebaasi URRAM, et tutvuda

raamatukogus leiduva kirjandusega, ka uudiskirjandusega, samuti laenutusi pikendada. Pikendatakse siiski rohkem helistades või ise kohale tulles.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine. Essus on lugejate kasutuses 2 arvutit, nendest 1 uus. AIP-i kasutatakse üha vähem, sest internet on kättesaadav kodudes ja telefonides. Peamised kasutajad on koolivaheaegadel lapsed. Varangul on 1 arvuti, mida kasutan tööarvutina, kuid võimaldan kasutada vajadusel ka lugejatel näit. maksete tegemiseks. Lisaks on veel sülearvuti. Lugejate poolne kasutusvajadus on väga väike.

4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused. Lugejate arv langes 2 võrra, kuid niigi väikese lugejate arvu puhul on ka 2 inimest kaotus. Laenutuste ja külastuste arvud aga on tõusnud vaatamata sellele, et raamatukogu on avatud 3 päeval nädalas.

Raamatu-kogu	Lugejad 2016	Lugejad 2017	Muutus (+/-)
Varangu	103	101	-2

Raamatu-kogu	Külastused 2016	Külastused 2017	Muutus (+/-)	Virtuaal-külast. 2016	Virtuaal-külast. 2017	Muutus (+/-)
Varangu	2148	2318	+170	0	0	0

Raamatu-kogu	Laenut-d 2016	Laenut-d 2017	Muutus (+/-)	Päringud* 2016	Päringud* 2017	Muutus (+/-)
	4156	5053	+897	13	11	-2

***Infopäringud.** Registreeritud 11 infopäringut, mis on 2 võrra vähe vähem kui eelneval aastal. Iseseisvad infootsingute oskused on paranenud ja ei vajata enam raamatukogu abi.

4.RVL teenindus toimus sel aastal ainult Haljala Vallaraamatukoguga, sest mujalt soovi ei avaldatud. Haljala tellis Varangult 46 raamatut, Varangu rk. Haljalast 5 raamatut. Raamatud toon ise kohale või viin kaasa, kui Haljalasse tööle tulen.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noorte raamatuid sain 24. Noortekirjandust tellin vähem, sest puudub lugeja. Eelkõige tellin eesti kirjanike raamatuid.

4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Rmtk	Lug-d 2016	Lug-d 2017	Muutus (+/-)	Külast-d 2016	Külast-d 2017	Muutus (+/-)	Laenut 2016	Laenut 2017	Muutus (+/-)
Varangu	26	30	+4	658	817	+159	417	656	+ 239

4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Lugejate arv tõusis 4 võrra. Tõusis ka laenutuste ja külastuste arv. Külastusi on poole rohkem kui laenutusi seepärast, et lapsed külastavad küll raamatukogu, kuid enamasti ei laenuta. Käiakse niisama aega veetmas ja AIP-is. 30 lugejast on 18 algklassilapsed. Põhiliselt laenutatakse kohus-

tuslikku kirjandust, kuid ka see saadakse enamasti kätte kooliraamatukogust ja lapsed ei tule enam koolibussilt pimedas raamatukokku. Raamatukogus käiaksegi rohkem koolivaheagadel.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused. LISA 4

Raamatukogu teeninduspiirkonnas kooli ega lasteaeda pole. Üritusi saab teha koolivaheagadel, kuid ka siis jääb osalejate arv väikeseks, sest kõik lapsed ei veeda vaheaega kodus. Lisaks lasteüritustele osalesid lapsed ja noored ka projekti „Põlvest põlve pärand“ õpitubades.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused Ei ole olnud vajadust

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	0	0	0

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
0	0	0

4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond.

4.6.1 kohalikul

4.6.2 riiklikul

4.6.3 rahvusvahelisel tasandil.

Raamatukogu teeb koostööd eelkõige kohalikul tasandil. Hea koostöö on oma vallraamatukogudega (RVL, ühised väljasõidud jne.) Osalen koolitustel ja seminaridel, mida korraldab Lääne-Virumaa Keskraamatukogu. Raamatukogu teeb veel koostööd Varangu Külaseltsiga (ühisüritused ja projektid).

Üldiseloostus, milliseid üritusi korraldati, sh ka näitused ja kellele

Üritusi oli 11 (nendest lastele 4), osalejaid kokku 151 (sellest lasteüritustel 17). Kutsuda külla mõnda kirjanikku ei võimaldanud eelarve. Varangu seltsimajas läbiviidud loengutes ja õpitubades osales ka Essu, Aaspere ja Haljala lugejaid. Raamatukogu teeninduspiirkonnas ei ole erineva keele ja kultuuritaustaga inimesi.

Üritused:

1. Vastlapäev. Rahvakalendri kevadised tähtpäevad (vestlusring ja viktoriin)
2. Talve ärasaatmine ja kevade tervitamine koos pillimees Martin Mülleriga
3. Õppereis Viljandimaale (Olustvere loss ja kojad + keraamikakoja õpituba, Rahvapärimusmuusika Ait, Heimtali muuseum)
4. Marju Kõivupuu loeng „Eluring – tavandid perepärimuses“
5. Ave Pauluse loeng „Vaimse pärandi põhitõed“
6. Õpi- ja mängutuba „Maagiline mardi- ja kadripäeva kombestik (Eesti Rahvapärimuse Kool)“
7. Kontsert - jutuõhtu : Piret Päär ja Tuule Kann

Väljapanekud:

1. Tervis tarviline vara (Essus)
2. Laste kokaraamatuid (Varangul)
3. Näpud mulda (Essus)
4. 85 a. Aino Perviku sünnist (Essus)
5. Lahedat lugemist suveks (Essus)
6. Raamatust kinolinale (Essus)
7. Abiks hoidistajale (Essus)
8. 110 a. A. Lindgreni sünnist (Essus)

9. Jõulutaadi ootel (Varangul)

10. Kauneimad jõuluraamatud (Essus)

Pidevalt on Essus üleval väljapanek uudiskirjandusest, mida jooksvalt täiendan. Kahjuks Varangul puudub sobiv kaldriiul ja ruumi napib suuremaks väljapanekuks.

Näitused:

1. Oskar Luts – 130
2. Õppimine – see ongi elu (Ülle Kaasiku Röpina Aianduskooli õppematerjalide ja käsitööde näitus) Essus ja Varangul

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele. Kasutajakoolitust vajas 3 pensionäri. Teemaks ID- kaardi kasutusvõimalused, pangateenused, E-riigi teenused. Viimaste aastatel vajas juhendamist 1-3 inimest. Rühmakoolitusi ei ole teinud.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded Peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks on Haljala Vallaraamatukogu koduleht ja facebooki konto, kus on info ka Varangu raamatukogu kohta. Ürituste kuulutused on väljas külade teadetetahvlitel ja Varangu Külaseltsi facebooki lehel. Toimunust kirjutan artikleid ja avaldan pilte Haljala valla lehes.

4.9 Andmebaasid. Andmebaasidele on ligipääs Haljala Vallaraamatukogu kodulehe kaudu

5. 2018 aasta tegevused

Uusi suundasid raamatukogu arengus ette ei näe ja midagi muuta materiaalses olukorras pole minu võimuses. Lugejale peab olema raamatukogus tagatud internetiteenus ja koolitus, kui ta seda vajab. Kõige tähtsamaks sisetöö tegevuseks oleks 2018.a. läbi viia inventuur. Sooviksin korraldada rohkem kirjanduslikke üritusi. Lugejad oleksid väga huvitatud kohtuma kirjaniku või mõne huvitava inimesega, kuid kas seda pingeline eelarve võimaldab? Tegelen uue kirjanduse tutvustamise ja laste lugema meelitamisega.

Koostajad... Urve Kingumets.....

Direktor/raamatukoguhoidja

Kuupäev 17.01.18.

LISA 1

Koolituste arv kokku	Koolitustundide arv (koolituse maht)	Koolituseks kulutatud
8	17	

LISA 3

Raamatukogu nimi	Teostatud tööd (2017)
	0

LISA 4

Laste-ja noorteüritused

Raamatukogu nimi	Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Varangu laenutuspunkt	Lapsed köögis	4
Varangu rk. (Essu)	Taimetarkust väikestele rohenäppudele	2

Varangu laenutuspunkt	Pannkoogihommik lemmikraamatuga	5
Varangu rk. (Essu)	Ettelugemispäev	6